8 dugaar ziloo garna baina.

1931 onii Aprieliin 3 edөr

№ 25 (473)

Sara вyriin 8 udaa garna.

Bçar вyriin prolitaarnuud, negedegtii! Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

Byke kolbooto ulasiin komuniis (b) namiin B.M. moz. koroo ba B. M. ulasiin tebiin qyicedkeke koroo kojoriin өmenөөs niitelegdene.

Dugaar neseedlin yne 5 mөngө

Zakika yne: sara вyriin 30 mөngө, gadaada ulasta вol 60 mөngө.

Aadris: Верхнеудинск, Ленинская, 26.

Teeknikiigi meden şudalka gesen вolşovii-guudiin zakiralta kycendee olozo вaina.

Karikoovaas aвtasan medeegeer, kөdөlmөrçөd вa kamtiin azalçad teeknikiigi meden şudalkiin kөdөlөөndө niiteeree kaвaadaвa. Deede-Tenlianii aimagiin dotorki teeknikiigi şudalka dykerigyydte minga şakam kamtiin azalçad kaвaadaвa. Tus aimagiin sonin вiçeg вolвol agronoomiin surgaal tukai вiçegyydiigi keвlene. Şipeetov aimagiin Kominteerniin neremzete kamtiin azal kadaa өөsөdiingөө dunda agronoomiin surgaalda şudualka dykerig вa maşiina zeвsegiigi tanika dykerigyydiigi togtooвo.

„Leeninii kyyznice" geze zaвuudiin kөdөlmөrçөd teeknikte suraka өdөriigi olozo togtooвo. Tere zaвuudiin Potiikanov gegçe gannagça darkanii вrigaada teeknikta curaka tuskai өөsөdiin dykerig togtooвo.

Taban ziliin tөsөbiin syyl boltor zөblөltө ulasiin kamtiin azal baiguulga gyicedkeke josotoi (Staaliin)

Kamtiin azalbaiguulga tukai

Byke kolbooto ulasiin Zөblөlyydiin kural deere nөkөr Jaakovliviin kelesen iledkeliin teezisyyd

(Өmөnөkiiin ergөlzөlөl),

Kamtiin azal вaiguulza вaisan tariaaçadta zөвlөltө ulasiin өgөdөg tusalamza.

Zөвlөltө zasag вolвol Leeninii zamaar jaвaza, kamtiin azaluudta zil jireke вyri jikede jikedeseer вaisan tusalamza yzyylzei. Ene tusalamza kolkoozuudta ilyy jikeer өgtөdөg juma geвel: ygiitei dunda çadalta kojoriigi ed kogşoliin jadaralaas getelgeze, niudargan вajaçuudta daralagdan mөlzөgdөkөөs egyyridee çөlөөlkiin gagcakan вa ynen josonii tusalamza mөn.

SSKR ulasiin indyystrizyyleliin tөsөвkaraagi, tөsөвtө taвan ziliin tyryyşiin kojor zilde ilyyвçelen gyicedkesenii açaar zөвlөltө zasagiin zygees kolkoozuudta өgtөkө tusalamza 1930 oniikoçs 1931 ondo neleed ilyy өgtөnө geвel:

1) Kөdөө azalda (10-10 morinii kycetei) 120 mingan traagtaruud ilgegdene.

2) Odoo togtood вaisanaas gaduur maşiina traagtariin 40 staanca вaiguulna.

3) Kolkoozuudiin kөdөө azaliigi kөdөө azaliin maşiinaar kojor dakin ilyy kangana (yynii urida zilde 400 milijoon tөkөrigiin maşiina ilgeвel odoo zilde 769 milijoon tөkөrigiin centei maşiina ilgene), ilangajaa odoo zilde açaanii вa kengөn jaвadaliin 7 avtomoвiil (şiişaa) ekinee ilgegdeke вaina.

4) Kөdөө azalda 24 milijoon ceentnir (145 milijoon pyyd) gazariin kөrөsө saizaruulka zyil (miniraal) вa 40 milijoon tөkөrigiin centei (tarşaa, korkoi zergiin kiootoi temeceke koro өgtөnөө.

5) Kolkoozuudto 2 milijoon ceentnir (26 milijoon pyyd) erkim sain вolвoson yrese өgtөno.

6) Kolkoozuud вa maşiina traagtariin staancanuudta 1 milijaard 50 milijoon tөkөrig mөngө oroşo garşiin (вiydzeediin) вa urta вolzoriin zeeliin j o s o o r өgtөnө. Enyynees gadanatariaan azaliin tyykei ediigi kontragavaalagçadta avaansiin (urisiin) josoo 350 milijoon tөkөrig өgtөnөө.

Ene qjaвadal вolвol kөdөlmөrçө tariaaçan kojoriin вarildalga kolвoogi ulamaar вekizyyize, kamtiin azalta tariaaçadiigi kөdөө gazarta yndesen вa gol tulga вolgozo вaigaa kөdөlmөrçөn tariaaçanii zasagiin suuriigi өrgөdkөnө.

Lieenin вagşiin kelesen ygenyyd вyrindee вolzo todoron вaina.

„Kerвee niiteeree, kamtaaraa, nөkөcөn kamzaza gazariigi edlekiin aşagiigi вodoto kereg deere tariaaçadta yzyylze çadaвal, kerвee nөkөcөөnii kamzaanii azaliin açaar tariaaçadta tusalza çadaвal,—ulasiin zasagiigi gartaa вariza вaisan kөdөlmөrçөn angi kadaa өөriingөө zөвiigi tariaaçadta ileryylze, olon saja tariaaçad niitiigi вeje teeşee ynen вөkөөr tatan kanduulza çadana" (Leenin).

Odoo olon saja ygiitei dunda çadaltan вolвol kamtiin azaliin aşag tusiigi ukan medeze, tyynii zamda orood вaikada, kamtiin azaluudiin gol daisan вolko niudargaçuud angida **toologdoko tula usadkagdaza вaikada —kamtiin azalda oroo өdii ygiitei ba dundaçadaltan bykenii urida, kamtiin azaliigi zөbşөөkө uu, ali boruuşaaka uu?** gesen asuudal garaad вaina.

Kamtiin azalnuudtai temeceke ba kamtiin azalbaiguulgiigi ebdeke niudargaçuudiin keqөlmөridө tusaalcag ça ygiitei ba dunda çadaltan bolbol kөdөlmөrçөn angiiin ebseldegçe kani nөkөd bişe ba ilangajaa kөdөlmөrçөnii tulga geze nerlegdeke ygii mudarganii ebseldegçe, niudarganii tulga geze nerlegdene.

Kөdөlmөrçөn angitai kamta kolkooziin вaiguulgada tusalsan, kolkooziin kөdөlmөriigi zөвşөөn saişaasan, nudardaçuudtai temeceke jaвadalda tusalsan ygiitei dunda çadaltan, gagca iime ygiitei dunda çadaltan вolвol kөdөlmөrçөn angiin eвseldegçe kani nөkөd вolzo çadana. Zөвlөltө zasagiin ynen вeki tulga вolkiin uçaraa ygiitei dunda capaltanii urida gagcakan zam,—kamtiin azalda tusalka вa syyleer tyynde oroko iime zam вaina.

kaas вa Siвiiri geze gazaruudta yzegdesen. Ene вolвol zarimdaa kamtiin azalçadiin ed kogşoliin ermelzelgiigi mykyylze, yiledвeriin вyteeciigi jikeken вagadkasan вa kөdөlmөridөө garakiigi өcөөryylsen вaina. Enyynii gemeer kamtiin azaliin olzo korozo вaina. Iime kolkoozuudta zariin juma medeke sain вa kamtiin keregte itegesen kamtiin azalçaduud zorigtoi kөdөlmөrlөzө, zarim akiaad nazagai kumtiin azalçad kamtiin azaliigi вejejee kynii kyceer tezeekiin nege zeвseg вolgozo, kamta azallaka jaвadalaas kelвerin kaişan geze вagaar kөdөlmөrilkiigi oroldono. Olziigi (mөngөn вa вoro edlel) kamtiin azalçiin kiisen kөdөlmөriin too çanaraar kuвaaka ygii, kynii toogoor kuвaaka jaвadaliigi niudargaçuud вa вişe daisad keregleze, kolkoozuudiigi unagaakiin kөdөlmөri kiine. Tede kynii kyzyyn deere suuza kynii kiisen kөdөlmөriin açaar zargan вaikiigi zaвdagçadta tuiliin katuu kamtiin azalaas kaman gargaka kyrter kemzee aвka josotoi.

„Ken jike вa saina kөdөlmөrilөnөm tere jlkiigi вa sainiigi aвana; ken kөdөlmөrilөnө ygiiв, tere juu çigi aвka ygii" gesen olziin kuвaariin janza tөlөв вolвol вykii kamtiin azaliin azalçadiin kuuli zuram вolko josotoi. Enyyntei niiseldyylen kөdөө azaliin gol (gazar kagalaka, tariaa tarika, osolko, kuriaaka cokiko вolonвişe вişe вişe) kөdөlmөrlnyydte azaliin өdөr вyriin tuskai kelseete kөdөlmөri (sdallinii), nen jikeer delgereke josotoi.

Cagcakan enyynii yndeseer kamtiin azaliin azal kөdөlmөriin emkidkeliigi sainaar jaвuulza, azaliin zuramiigi вekizyylze вolno. Kolkoozuudiin azal kөdөlmөriigi zөв sainaar emkidkeke jaвadal вolвol yndesen zorilgo вolzo, enyynligi erçemtci gyicedkeвel kolkooziin uul çanarвa olzo aşagiigi jikedkeze вolno.

2) Nөgөөdө nege jike dutagdal juun вaisan вilei gekede, tariaa kuriaaka jaвadal (kloopka вa lion zarim aimaguudta) jikeken emki ygii өngөrsөn; enyynii g e m e e r zarim aimaguudta kamtiin azaluudiin tarilgiin urgaca өkөsөn uçaruud olon вa ulastaa kudaldaka kloopka kyвen вolon olooso gekemetiin вişe вişe tariaanuudiin şinnyyriin too koroson gaina. Tarisan tariaagaa muugaar kuriaaka kereg вolвol kamtiin azalçadta өөrtөni çigi korotoi, mөn tereçelen ulastaa çigi korotoi, jaakadaaв geвel kontragtaaciin kelceenii josoor tuşagdaka tariaagi вyri өgөzө çadaka argajaa tөgөsөnө.

1931 ondo sroosoto вa tyynçelen ed yiledвeriin tariaa kuriaaka keregii gi ynekeer sainaar zasan taвika josotoi. Iimiin tula tariaa tarikatai kamta, tariaa kuriaaka kөdөlmөridөө вeledkeze jiree өdiin azaliigi sainaar emkidken maşiina zeвsegiigi dyyren kereglekiin "tөlөвiigi zokizo, yynii (sain kөdөtmөrilөkiin) açaar orooso tariaagi askan geeke jaвadaliigi usadkaza naimaanii ediigi jikedkeke josotoi.

(Tөgөsөө өdii).

Kantiin azal ba өmçiin azal

Iladeвzeze вaigaa kamtiin azaliin kөdөөn вolвol manii SSKR ulas doton angiin вaidaliigi (tencyyriigi) şiidkii çanartaigaar kuвilgana.

Zөөltө zasag вolвol өrgөlziin kamtiin azalвaiguulgiin өrgөdөzө вaikaasndese вarimtalan angida toolog dokoniudargaçuudiigi usadkakiin вodolgo orood, syyliin zilde ene вodolgii erçemtei gyicedkezei. Kamtiin **azal orood baisan dunda çadalta** вolвı uridiin kelөsөnçө вa ygiitei odoci kamtiin azalçada adali kөdөө utagta zөblөltө zasagiin ynen ekiyşeg tulda bolzo çadana.

Kolkoozuudiin kөdөlmөriin yndesenii dutagdaluud

Kamtiin azaluudiin yndesen вa egeel muukai dutagdaluud 1930 ondo juunвe geвel negedeki: kamtiin azaliin olziigi kamtiin azalçadiin kiisen kөdөlmөriin too вa ç a n a r a a r kuвaasan ygii, kynii toodo kuвaasan kojordoki azal kөdөlmөriigөө emkidkeze çadaka ygii jaвadal, ilangajaa tariaa kuriaalgiin kөdөlmөridө.

1) Kamtiin azaliin olziigi kamtiin azalçiin kiisen kөdөlmөriin too вa çanaraar kuвaaka ygi, kynii toogoor kuвaaka jaвadal ali olon nutaguudta, ilangajaa Dunda Voolgo, Koito Kaв-

Kantiin azaliin doligii ulmaar kөdөlөzө baina.

Boson. Yliiin somondo ulas tөrө вa azakuin udka çanartai kөdөlmөrinyydain өngөrgөdөzө вaisan вaina. Tiinge, odoo өвөl kojor çine arteel togtoo, өnөө вolkodo вyke aradiin 18,5% rteelde, 26,5% komuunada orosonaimag dotorki somonuudta 2-dakirgede toologdoson вaina.

Bssi вygediigi erkeвişe surgaka jaвada вolвol, mөn kurdaвçalan jaвuullaza, surguuliiin nasanii вagaçuugi 100% kaвaaduulsan вaina. Latiin segte 80 kyniigi surgaza вaina.

S, Şaltagiin.

Bom. Gutaliin вөlөgiin Kandagaita tagta fivraali sariin ekieer kazaaogtoogdozo. 17 өrkөdө azalçad ktaraвa.

Nikitiiin V. Z.

Jana. Kөsөөçiin somonii вytyy geze kondo 47 өrkөtө ail kamtaraza aalinii" neremzete socaliisamiin geze kөdөө azaliin arteel togtood, apreeliini 15-aas kөdөlmөri orokoor вaina.

B. D. Cerenzabiin.

Bargazanii aimagiin kamtiin azaltanii kojor dugaar kuraliin вyridkel.

Zөвlөltө ulasiin prolitaar arad вolвol eв kamta namiin ynen kөtөlвөriröөr niigem zuramta вaidalda şuud orozo ali вykii jaвadalaar niigem zuramta josonii өrgөn doвtolgo kiize aza akuin вa ediin zasagiin вeki suuri taвiza вaina.

Tөsөвtө taвan ziliin siidkekii çanarta gurвa dugaar ziliin azal kөdөlmөriigөө tuiliin ideвkedei вa вolşoviig josonii tyrgen kurdaвçlalaar jaвuulza вaisan yjede tokiooldozo zarlagdasan Bargazanii aimagiin kamtiin azaltanii kojor dugar kural вolвol kamtiin azal вaiguulga вa вolşoviig josonii kojor dugaar kaвariin tarilgada erçemtei вeledkeke jaвadalda tokiooldoson dutuu dunda zyilyydiigi şyymzeleliin kaluun galaar вygediini ileryylze caaşadaa jaвuulka zamiigi zasaza өgвө.

Eв kamta (в) namiin gol şugamaas kelвeregçe eldeв zysenii вөөrөnkiiçyyd tei eris temeceze вa mөn niudargaçuud, lama вandinariin galzuu zyrçelgiigi вuta cokizo aza akuigaa niigem zuramiin josoor kygzyylke, ygiitei dunda çadalta, kelөsөnçөn aradiigi kamtiin azalda olon өrgөnөөr elsyylze өrgөlziin kamtiin azal вaiguulgiin yndese deere angi geze toologdoko niudargaçuudiigi usadkaka вeledkel kiize вa kaвariin tarilgiin tөsөвiigi ilyygeer gyicedkeke jaвadaliigi kangaka ton çukala tyykete togtoomzo gargaza sine songogdasan aimagiin kamtiin azaluudiin kolвoodo tyyniig gyicedkekiigi daalgazai.

D, Mөnkiin,

Kamtiin azaluud ulam kөgzөzө baina.

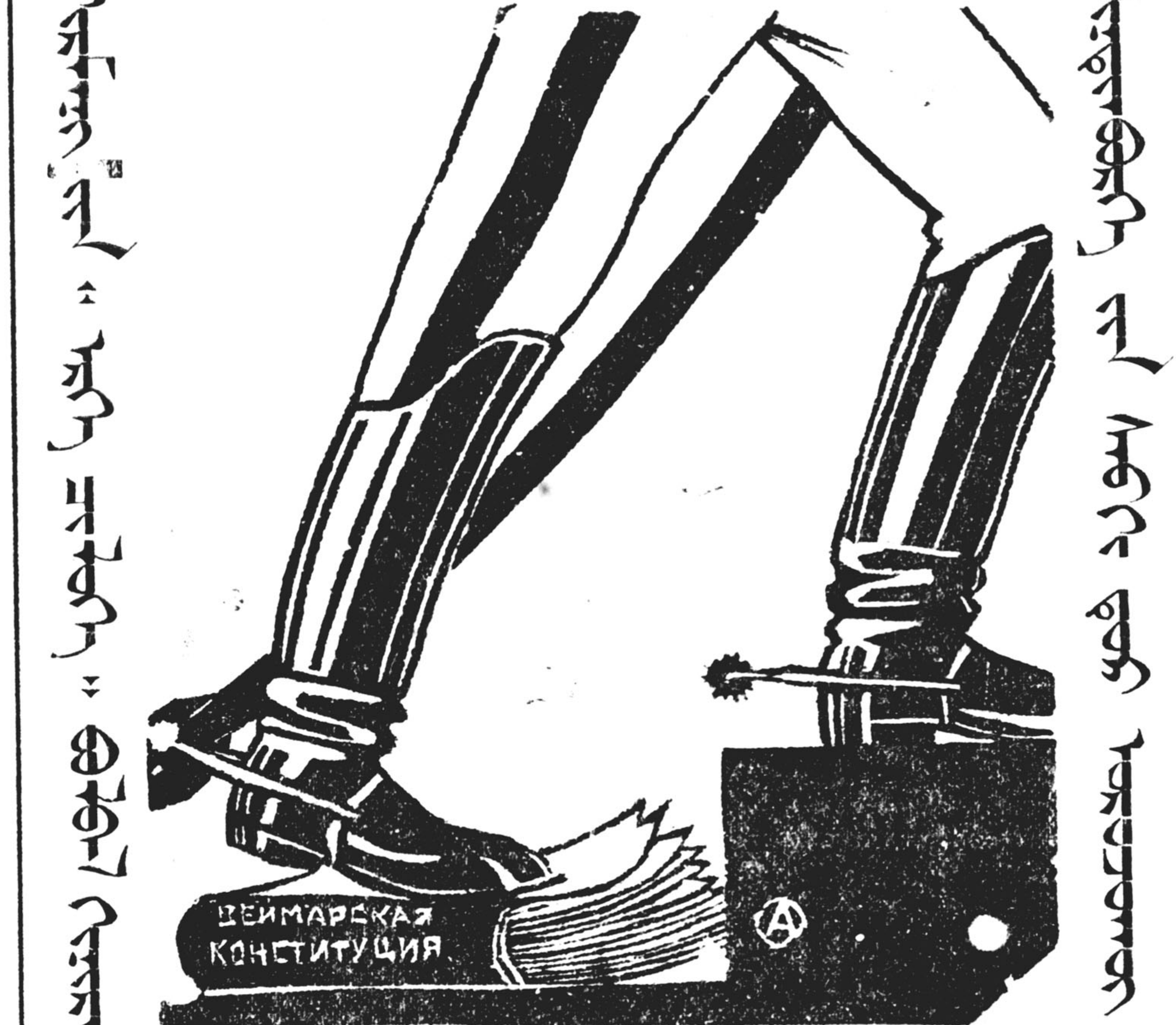
Alair. Olzokigiin somon dotor kaвariin tarilgiin kөdөlmөri sain jaвza вaina, mөn ene yjede kamtiin azaliigi togtoozo, ene azalda elsen orogçod mөn olon вolzoi. Enyynii urida 9 kamtiin azal вaisanaa, odoo yjede 14 вolood вaina. Somon dotoriin zonii zuunii 55% вaisanaa, odoo yjede 80% вolood вaina. Ennees koişo somon dotoriin arad zon вygede yrgelzөөr kamtiin azalda orokiigi kyseze, somon dotoriin niudargan вajaçuudiigi usatkakiin zorilgo taвigdaza вaina.

Oçorzabiin D. Z.

Kөdөlmөrçөn kөdөө вiçegçediin kizaariin kuralda oçoko tөlөөlegçөd.

Buriaad ulasiin kөdөlmөrçөn kөdөө biçegçediin zygees kizaariin kuralda 25 kyn oçoko baina:

Majoorov („Ulaan-Gotol"), Kyntiijev (B. M. „Pravda"), Pokomiinko (Bauntа), Baldanzaвiin („Ynenii" koroo), Kydorozko (tөmөr zam), Beвaalov (Selenge) Çyвiiç (№ poolk), Pitykoov (Buriaad cereg), Giçiikiin (№ poolk), Jigoorov (Alair), Alsiijeva (Tynken), Tomiidov (jaвagan cereg), Damdinii (Aga) Cengiin (Aga) Baldaaev (Bookon), Biaakov (mөmөr zam) Karnijeenko (Deede-Ydiin aimag), Nildyşkin (Alair), Budiin (Kiaagta), Myrziin (Bori) Daşakorliin (kori) Kozivinkova (ider şiçegçe) Ylkyytygev (Usan zam) Vaazin (tөmөr zam) вa Badniin (Deede-Ydiin aimag) gegçөd вaina.

ВЕЙМАРСКАЯ
КОНСТИТУЦИЯ

Kamtiin azal tiişe ergөn olonoor kandaza ʙaisan azalçadiigi oroilon udaridagtii

„SSSR ulas dotoroo kamtiin azal baiguulga bolbol tөsөbtө taban ziliin syylde jөrөnkiidөө dyyrke josotoi“—(Staaliin)

Mөnөө өdөriin çukala zorilgo

Odoo kamtiin azalʙaiguulga erçemtei delgerze, niite tariaaçan arad socialisamiin zyg tiişe çokom kandaza ʙaisan yjede manii komuniis nam, zөblөltө zasag kojoriin zygees kamtiin azalta olon ygiitei dunda arad ʙolʙol zөblөltө ulasiin kөdөө nutagiin tyşeg tulguur mөn ʙ o l ʙ o gesen ʙaina.

Kөdөөnii azalta olon niite tariaaçadiin ynekeeree kamtiin azal tiişe niuuraar̈a kandasan deerees, odoo manii Byke Kolʙooto ulas dotor kөdөө azaltanii 30 kuʙi kamtiin azalda oroson ʙa tariaanii azalta gol mozonuudta 50-60% krtel kamtiin azalda orozo ʙaisan deerees angiin temecel ylemze kurcadaza, niudargan etegeed ulam ʙyri galzuuraza, manii jaʙuulgada eris zyriçel kiize ʙaina.

Uçar iimiin tula odoo kyrtel emçiin azaltai suuza ʙaisan ygiitei dunda çadaltanii emөnө kojor asuudal tavika uçar garzai:—**kamtiin azalda tusalaza, kamtiin azaliin taliigi barimtalana uu? Ali niudarganda tusalaza, angiiin daisanii taliigi barimtalana uu?** Gesen iime kojor asuudal emçiin azalta ygiitei dunda aradiin emөnө taʙigdaza ʙaina. Enyyn tukai Byke Kolʙooto ulasiin zөblөlyydiin jike kural ʙolʙol: „niudargan etegeediin kam tiin azaltai temeceke jaʙadal ʙa kamtiin azalʙaiguulgiigi tasalduulka jaʙadalda tusalagça emçiin azalta ygiitei dunda çadaltan ʙol kөdөlmөrçөn angiin kani nөkөd gөze toologdoko ygii, ilangajaa kөdөlmөrçөn aradiin tyşeg ʙolzo çadaka ygii, ynendee niudarganii kani nөkөd mөn ʙolno. Imagta kөdөlmөrçөn aradtai kamta j a ʙ a z a kamtiin azal ʙaiguulgada erçemtei tusalaza, niudargaçuudtai temeceke jaʙadalda şuud kaʙaadan tusalagça emçiin azalta ygiitei dunda çadaltad ʙol kөdөlmөrçөn angiin kani kөkөd ʙaisan kөʙeeree yldene„ gөze togtooson ʙaina.

Enyyn deerees medekede „kөrʙee ynekeeree zөblөltө ulasiin ʙeki tyşeg ʙolkiigi kysөʙөl, emçiin azalta ygiitei dunda arad kamtiin azaluudta tusalaka ʙa kamtiin azaluudta elsen orokiin zamda şuud oroko josotoi azai.

Kamtiin azalʙaiguulgada tokiooldozo ʙykii ʙөөrөnkii jaʙadaluud, zөndөө ʙyteke jaʙadalda naidagça ʙaruunii kelʙeriltөniigi eris ʙuta cokiko zuuraa, gazar oronii өөrө өrke ʙaidaliigi ilga za medeke ygi uçaruud ʙa kooson zakiraanii telөөөr kamtiin azaliigi ʙaiguulkada sedegçe „zyynii“ kelʙeriltөntei şuud temeceke keregtei.

Olon niite emçiin azaltanda kamtiin azaluudiin aşag tusiigi taniuulkiin tulada kamtiin azaluudiin dotorki azaliigi tuiliin sainaar emkidkeke, azal kөdөlmөriin toocoo ʙyridkeligi ton todorkoikoor kiize ʙaika ʙolon kamtiin azaluudiin olzo urgaciigi kuʙaakadaa —kiisen azaliin kireer kuʙaaka (kynii toodo kuʙaaka jaʙadal ton ʙuruu ʙaina).

Ene metiin çukala arga zyinyydiigi ton erçemteigeer jaʙuulza, kamtiin azal ʙaiguulgiin kurdançalaliigi şudarguu kamgaka temecelde ʙygede şuud oroko josotoi ʙaina.

Kamtiin azaliin zagsaalaas.

Kamtiin azalda orozo baina.

Kori. Ydiin somon dotoroo komuuna 2; kөdөө azaliin arteel-5; tooz-4; kamta kolkoozuud-11 tootoi maartiin 10-nii mepeegeer ʙaisan. Ene somonii emçiin azaltanii 80 kuʙi kamtiin azaliin zamda oroson ʙaina. Mөnөө togtood ʙaisan kamtiin azaluud olon zyilyydiin dutagdal jadaraltai ʙaiʙa çigi, jөrөnkiidөө sain kөdөlmөrilөzө ʙaina.

Odoo kaʙariin tarilgiin tөsөʙiigi dyyren gyicedkekiigi çarmain oroldozo ʙaina.

Ynenii brigaada D. O.

Kamzaan togtobo.

Selengiin aimagiin Zargalantiin somonii Kargana gөze nutagiin emçiin azalta ygiitei dunda çadalta araduud kamta 21 ail uu, ali 80 amin kyn nөgedөze „kuʙiskaliigi esergyycegçedte kariuu“ gөze kөdөө azaliin kamzaan togtooʙo.

Baskain.

Ilancada Olikanii kuuşanii tөө gazar bolono.

B.-M. GTKoronii togtooloor, Ekired Bulagadiin aimagaas tusagaarlagdasan Olikonii Kuşuunii Pyicedkeke Koroonii tөө gazariini ilanga nutagta ʙaiguulagdana.

Mal azaliigi çukalaçalaka jabadal bolbol kabariin azaliin tuiliin çukala zorilgo baina

Mal azal saizaruulaka jaʙadalda kandajaa.

Agiin aimag. Urida Agiin somondo mal azal saizaruulaka nөge sariigi өngөrgөkө zuuraa oldosoniigi kelөʙөl: mөn somondo 1930 onii mal sarada aʙtasan medeegeer: 349 ʙyle ail ʙaiza, 1677 tologoi aduutai, 7496 t. ykertei, 12840 t. koni jamaatai, 41 t. temeetei ʙaisanzai.

1931 onii fivraali sariin 1 өdөr aʙsan medeegeer jamar ʙolson ʙaina gelel: 1309 toogoi aduutai, 4599 t. ykertei; 5483 t. koni jamaatai; 39 temeetei ʙolood ʙaizai.

Enөmete jikeken maliin korolto ʙoloson tukai şalgan yzekede imagta niudargan ʙajaçuud, ʙajan çadaltainuud koroto zorilgoor malaa yrisen gөze azaglagdaʙa, ene uçar ʙolood ʙasa Aga-Kangil somonii „Kaliininii“ nөremziin komuunada koroto yrilte ʙolson uçaruudiigi ʙaisaniini ʙodoʙol ganca ene kojorkon somondo ime yrilte ʙoloson ʙ i ş e magad tul, darii çalgan iletkөzө Zasagiin gazariin maluudaa kimgadaka tukai togaooliigi өөdesen somonii zөblөlyydiigi zeme şyyʙeride yrigdesen mөliin ezedtii kaʙaaduulmaar aza, enyynees gadana өngөrөgşө fivraalida ʙoloson tөmөr zamiin Mogoitiin yrteede maliin irga kiisen gazaraa olon tonooi tөrөl şaka san maluudiigi oloniigi kidaza alasan mgliin dotoroos aʙasan tugal, kuriga tyliigi oʙoolosonii suuri sөөg ʙoloson gedeg enyyniigi mөn kaʙaatai gazarni şalgan şinzeleke josotoi ʙaina. Zasagiin gazariin tөrөkө mal alakiig korison togtool juunda keregledegdeg ygii ʙaina ʙii!.

Malça,

Mal beledkel muu jabaza baina.

Jaruuna. Yldergiin somondo togtoson mal yskeʙeriin ʙөlgөm ʙa niite araduud mal ʙeledkeliin jaʙuulgiigi ton sula jaʙuulza ʙaina. Ene juunii uçaraas ʙolʙo gөkede somonii zөblөliin tyryylegçe Damdinii gөgçe ene kөdөlmөride ogto ankaral taʙil ygii niudarga çuudaar kuiʙaldaza ʙaisanii gөm ʙolono.

Maartiin 10 өdөr mal ʙeledkeliin ʙykii tөsөʙiin araikan 30 kuʙi gyicedkөgdezei.

Iimiin tula somoniiʙ zөblөliigi ʙөөrөnkiin cokiltoor ʙuzaraasan Damdinii gөgçiigi şari zailuulza kurdaʙçalka çukala.

„Ynegen“.

Oroosoto tariaanii tukai kelceke delekeidekinii kuralda manii ulasaas tөlөөlөgdөsөn nөkөd Itaali oroʙo.

Moskvaas aʙtasan medeegeer, Riim kotondo (Itaali) maartiin 26 nii өdөr oroosoto tariaanii tukai kelceke delekeidekinii kuralda ʙeledkeke kuraldaa neegdenee. Tus kuraliin kelceke zyilyyd gөʙөl: 1) Delekeidekinii kөdөө azaliin yiledʙeri emkidkeke tukai; 2) delekeidekinii kөdөө azaliin urislamza (zeeli) emkidkeke tukai; 3) Oroosoto tariaanii delekeidekinii naimaa emkidkeke tukai.

Ene kuraliin kөdөlmөride kaʙaadalsakiin tula manii kolʙooto ulasaas SSSR ulasiin tөsөʙlөkө komiisiin tyryylegçiin orlogço nөkөr Kriizman, Gadaadiin naimaa erkilke aradiin komisaarnariin keltesees nөkөr A. Kiisin, Kөdөө azaliin şinzelekii ukaanda şodolson Leeninii nerөmzөtө akadiimiin orlogşo daraga professoor Tulaikov gөgçөd tөlөөlөgdөzi ʙolzo songogdaad Itaali ulasiin Riim koto mordoʙo.

Yiledbөrçenii şine eblel togtobo.

Vieena. 25 (T). Bukarieestaas aʙtasan medecelgeer Bukarieestaas aʙtasan medeegeer, Bukarieestiin (Rymeeni) tөmөr zamiin kөdөlmөrçediin temeceliigi Rymeeniin reformiistener kudaldan unagagçanii darii ede tөmөr zamiin kөdөlmөrçөd riformiistenerei yiledʙөrçөnii eʙleliigi orkin kajazai. Tөmөr zamiin kөdөlmөrçediin cuglaan ʙolʙol yiledʙөrçenii şine eʙlel ʙaiguulkaar togtooʙo. Ene kuʙiskalça yiledʙөrçenii eʙlelde olon zuun kөdөlmөrçөd orocogoozo ʙaina.

Tanii nutagta mal azal jamar kөgzөzө ʙainam?

[illegible]

Unşalgiin baişan—niite gegeereliin kөdөlmөriin yndesen pyynkete mөn.

Niigem zuramiin ʙaiguulaltiin azaakui ʙa sojol ʙolʙosoroliin zorilgiigi ʙejelyylen giycedkeke jaʙadalda niitiin dundaki ulas tөriin gegeereliin kөdөlmөri tuiliin jike udka uçartai kereg ʙolko ʙaina.

Niigem zuramiin ʙaiguulaltada tyg tymen azalçan kamtiin azalçan, ygiitei, kelөsөnçөn ʙa dunda çadaltan aradiigi şuud kanduulza, tedeniigi ulas tөriin, teekniigiin ʙa agranoomiin erdemde ʙolʙosoruulka jaʙadalda ʙol, niigem zuramiin ʙaiguulaltiin yndesen suuriigi zagsaaka jaʙuulgani ʙyke unşalgiin ʙaişan, kolkooziin kylyyʙ, nomiin san, ulaan ʙulan geke zergiin niite gegeereliin kөdөlmөriin oronuudiin zorilgo mөn. Ede ʙolʙol yndesen pyynkete ʙolko uçartai.

Geʙe çigi, zarim gazarta jamar atagai kөdөlmөri ygii „ʙaatariin noiror“ azallaza ʙaisan gazar olon ʙaina.

Ziçeelөʙөl: Koriiin aimagta ʙykii Doodo Kyrʙiin Angir gөze nutagta ʙaisan unşalgiin geriigi erkilegçe arkidaza ʙydyylig ʙaidaliigi udaridaza ʙaisan ʙaina.

Ene metiin jaʙadal elʙeg ʙaina, ʙasa kylyyʙyydiigi kaaka gazar tokioldodog ʙana.

Gekiin kamta, „namiin ʙyke emkinyyd ʙolʙol, eldeʙ janzaiin sojol ʙolʙosoroliin (kylyyʙ, ulaan ʙulan, nomiin san zerge) oronuudiigi kaaka jaʙadaliigi ogtolon zogsooko„ josotoi gөze Zyyn Siʙiiriin namiin ankadugaar kural duradkasan ʙaina. Rispyyʙligyydiin kuuli sakiggça nөkөr Keriileenko gөgçe kylyyʙyydiigi kaaka jaʙadaliigi korimzoloko ʙa gөmdөdiigi zemede kaʙaaduulka „kylyyʙyydiigi kaaka jaʙadaliin yndesiigi kөdөlmөrçөn niitiigi şuud kanduulza, cag dariidaa iliryylen mөrdөkө joşotoi, tuskaita gemted ʙolʙol, katuu kariuucalgada sojol ʙolʙosoroliin kөdөlmөri saatuulsan josoor kaʙaaduulagdana“ gөze kelesen ʙaina.

Ulas tөriin kөdөlmөriigi tooko ygii jaʙadaltai ʙusalta nisalta ygii temeceze tuilda kyrke cag ʙolzoi.

Nam komsomooliin ʙa niitiin emkinyyd şine şine kylyyʙ, unşalgiin ʙaişan ʙa ulaan ʙulan neeke jaʙadalda ylemzeken ankaral taʙika uçartai ʙaina. Nam komsomooliin yyryyd ʙolʙol niite gegeereliin yndesen pyynkete ʙolko kөdөlmөriigi zoloodozo jaʙuulka osotoi.

Aangliin kuuçan yzeltөd Zөblөltө ulastai zyrçөldekiin zaʙdalga gargaza baina.

Loondonoos aʙtasan medeegeer ulasiin doodoo kural deere, kuuçan yzelten Lookker Lempsoon ʙa ʙişe ʙosod zөblөltө ulastai esergyycekiin jөrөnkii ygenyydiigi keleke zuuraa SSSR ulasta modonii ʙeledkeliin kөdөlmөride „ʙaalaltiin“ gurimaar yildegdedeg ʙolkoloo ʙişe ʙişe Zөblөltө ulaşiin zөgөөs gadaadiin ulasta gargadag (eeksport) naimaanii edlelyyd mөn „ʙaalaltiin“ azalaar ʙөtөdөg gөze meteer keleed kuuçan yzeltenii zөgөөs SSSR ulasiin jamar çigi edleligi Aangli ulasta oruulka ygii josotoi gөze eriite kiiʙe.

Lieʙoriistanariin tөlөөlөgçө Straaus gedeg suurinaas ʙosozo өөlөltө ulas Aangli kojoriin naimaanii karilcaa tasalka gesen kuucan yzeltenii erilte ʙolʙol Zөblөltө ulas teeşe korolkozo ʙaisynii yre ʙa tedenii ziliin tөsөʙiigi sandargaka gesen zorilgo mөn gөze meteer keleʙe.

Mөn liejʙoriista Ynaiz gөgçe „kuuçan yzeltenii sanamzalsan kemzee ʙolʙol Aangli ulatai esergyy ʙaisan gөrөngyydiigi Zөblөltө ulastai naimaanii talaar ʙatazuulza, ʙidentei (Aanglitai) temecekiin yndesiigi ʙekizylne. Zөblөltө ulasiigi gadaaçalka jaʙadal Jivroopiin dain ygiigeer ʙөtөkө ygii gөze keleʙe.

Ede asuudaluudta kartuucakiin tula suuriaas ʙodoson kudaldaa naimaanii keregiigi erkileke miniistr Grieekem gөgçe „Zөblөltө ulasiin modonii ʙeledkelde“ ʙaalaltiin gyrim ʙii ygiini arcaatai kereg, terenii zarimani ugta demii ygenyyd tula şyymzelede kaʙaadaka ygii ʙeina. Manii zasag ʙolʙol oruulka edleliigi (Zөblөltө oronoos) jөrөnkii deereni korimzolkin jamar çigi sanamzatai zөzөldөkө ygii. Aangli ʙa SSSR koorondo cag zuuriin naimanii keree ʙiceg ʙaina, saaşadaa naimaa karilcaagaa ulam өrgөdkөkiin yndese taʙigdaka ʙөze. Aangliin zasag ʙolʙol zөʙlөltө oronii edleliigi kaakaas ʙaitugai ʙiçiikan tөdii korimzolkiin çigi kemzee aʙka ygii gөʙe.

Leeningraadii emçen jirene.

Manii Buriaad Mongol ulasiin eryyriig sakika aradiin komisaaraar 4 sariin ʙolzooroor manii rispyyʙligte kөdөlmөrilkөөr kontragtaʙaalsan 10 emçen Leeningraad kotoos jirekeer kyliegdөze ʙaina.

Gyicedkeke tөө Koroonii sonin

—Songuuliin komiisiin kөdөlmөriigөө dyyrgekiin kamta B. M. GTK ʙol, tөsөʙiin songoltiin komiisiigi taraaka gөze togtooʙo.

—Aimagiin Gyicedkeke koroonuudiin dergede, gazar edlegyyriigi sinedken eskemzelke kөdөlmөriigi kinamzalan udaridakiin tula, manii komiisuud ʙaiguulagdana.

Surguuliin ʙaidal muu ʙaina.

Agiin aimagiin, Tyşiigtiin ekin şatiin surguuliin ʙaidal ton çigi muu ʙaina. Ziçeelөʙөl: surguuliin ʙagşani şine ysegiigi muu mededeg, gөr ʙairani kyiten tylie, ygii kuʙcasa kunar ʙa kooliin talaar mөn muu, şaʙinariin emki ygii ʙaidag ʙaina.

Aimagiin gegeereliin tasag ankarka ʙolʙo juu?

Staalinii kyʙyyn.

Niuur sakidag ʙagşa

Agiin aimagiin kamtiin azalta surguuliigi erkilegçe Stipaanov gөgçe niuur sakiza zarim şaʙinariin kuʙcasa ygii ʙaiʙa çigi tedende өgөdөg ygii karin gyiced kuʙcasatai kynde kuʙaaza өgөʙө.

Niuur sakidag Stipaanovta kemzөө aʙka keregtei.

Bolşoviig Şabi.

Mөriicөzө baina.

Kori. Ydiin somonii kakiriin ʙylegeniin ekeneryyd maartiin naimanii ʙajariin kural deere gaʙsagailalga mөriicөө tukai jikeken jarildasanii ʙeste oboo ʙolşoviigiin kojor dugaar ʙarta kamtiin kyceer 1 geektar tariaa tariza ulas oronoo kamagaalaka ʙeregte zoriuulka ʙa karkis interʙeenerte kariuu ʙolgokiin zuuraa taʙan ziliin tөsөʙiigi dөrʙөdө“ gesen urislamziin caarsiigi 25 tөkөrig aʙaad ʙede mөriicөөtө ujalga aʙkiigi Kanʙargalangiin, Yde—goliin ʙa Bajan goliin ekeneriigi niigem zuramiin mөriicөөdө uriʙa.

Mөn ene sain yyskelgees yliger ʙөe aʙkiigi ʙaruun Kacuurtiin, ilanjaa ʙaruun Kacuurtiin arteeliin ekeneriigi urina.

Ede ʙygedeer ʙejee ujalgalaad ʙiçiini uriaagi kөndөtөi deere kylieen ʙaikiigi ʙata naidanaa.

Ynenii brigaada D. O.

Mөriicөөgi kөndөtөigөөr kylieebe.

Kori. Ydiin somonii Bajan-goliin, kan-Zargalangiin, Yde-goliin ekeneryyd kakiriin ʙөlgөmiin ekeneriin maartiin 8-nii өdөriin ʙajarta zoriuulan ʙolşoviig kojor dugaar ʙarta kyceer kamta ʙukiin ʙarta ʙutalga ʙa „taʙan ziliin tөsөʙiigi dөrʙөdө“ gesen urislamziin caarsa aʙka gesen mөriicөөtө uriaagi kөndөtөi deere kylieeze aʙaad, ʙejedee dooro ʙiçegdesen ʙolʙo zyiliigi ujalgalan aʙanamdi gөʙөl:

„Tus tustaa nөge nөge geektar tariaa tarika ʙa 25-25 tөkөrigiin urislamziin caarsa aʙka ʙida“.

Baçaaʙal, ede dөrʙөn ʙylegiin ekeneryyd niigem zuramiin mөriicөөnii josoor kamta 6 geektar tariaa tariza oron ulasaa kamagaalaka keregte zoriuulka ʙa„ taʙan ziliin tөsөʙiigi dөrʙөdө“ gesen urislamziin kamta 100 tөkөrigөөr aʙça interʙeentenerte kariuu ʙolgoko geʙe.

Oçorzabiin.

Tusa kyrgebe.

Kaʙariin tarilgada Deede-yde kotiin, Buriaad-mongoliin rafaagiin suragçad, Alairiin aimag jireze tarilgiin kampaaniigi neleed urigşani udaridalcan, arad zonii dunda şine mongol ysegiigi zaaza jikeken kөdөlmөri ʙyteelcөʙe. Gadana, ene kөdөlmөriin gaduur zarim suragçadni kaʙariin tarilga tukai yndesen tulgyyr ʙolʙo nөge nөge naada taʙiza, arad zoniigi jikedee sonirkuulza. Mөn yndesen kelen deere iledkel taʙiza, ene zөzөg deere zon gedeg maşa olon ʙaiza, kelcekeni:—„Buriaad zonii dunda Buriaad kelen deere, ene metiin iledkel ʙa zөzөg taʙikani çukala ʙa sonin ʙaina. Yndesen kelen gedeg manii enele ʙaina, en yynees koişo ene meteer kelenii soliigi delgeryylke çokom zyitei ʙaina“ gөzeʙe. Ene meteer mongol rafaagiin suragçadiin tusa yzyylsen ʙasala jikeken nemeri ʙolʙoi.

Oçorzabiin D. Z.

Şine ysegiin mөriicөө.

Alair. Alairiin kamtiin azalçan zalguudiin surguuliin şaʙinar ʙygede ene latiin ysegeer mongol kele yzeze, ʙygede şaʙinar arad zonii dunda şine ysegiigi delgeryylze şine ysegeer mongol kele ʙiçegte surgakiin ʙolʙo mөriicөөgi zaa ʙol nөge kyrigi surgaka ʙolʙo. Tyynees gadana surguuli gazariin kojor arteelida şine ysegeer zaaka tuskai ʙrigaada olʙo. Ene şaraas, ʙygede şaʙinar, niigem zuramiin mөriicөөdө Kyteligiin, Agiin, Ilengiin ʙa Koriiin kamtiin azalçan surguuliin şaʙinariigi uriʙa.

Oçorzabiin D. Z.

Өzөөn somonii zөblөl surguulidaa ankaral tabina ygii.

Aga. Өzөөn somonii ankadugaar çatiin surguuli 1930 ondo togtoson ʙolʙo çigi, ankaraka josotoi gazarni zөblөl jamar çigi kaikaramza ygii orkiood ʙaina. Tyliee tylişe ygii jadaraza ʙaina.

Darii kemzee aʙaka ʙolʙuu!

Boro kөrөsөn,

Jaruuna. Kendiin somondo ʙykii unşalgiin geriin kөdөlmөri tuiliin sula, erkilegçe Erdeni Dynzediin gөgçe unşalgiin geree kooson orkiood zaiza jaʙana.

Kemzee aʙaʙal zokiko josotoi.

Şyymzeleliin gal.

Soniniigi Erkilegçe: C. Z. Dondobiin

Верхнеудинск. типография Бургосиздата. зак. № 670. Бурлит № 2 Тираж 8600.